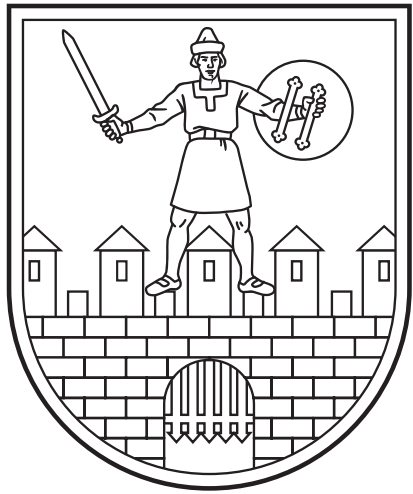

Cēsu Vēstis

**Cēsniekiem pērn piedzimuši
pieci dvīņu pāri!**

Lasiet 3. lpp

**Februārī pie skatītājiem dosies
otrais Cēsu teātra iestudējums**

Lasiet 8. lpp

Cēsu novada pašvaldības izdevums

Nr. 1 (193), bezmaksas

2019. gada 5. februāris

Slēpošanas centram veiksmīga sezona

Pagājušā gada nogalē Cēsu Olimpiskais centrs sāka apsaimniekot biatlona un slēpošanas kompleksu Vaives gravā Priekuļos. Pirmā sezona pēc sporta bāzes pārņemšanas rit veiksmīgi.

Izveidotas vairākas slēpošanas trases dažādas sagatavotības pakāpes braucējiem, sākot no četršimt metru apla iesācējiem līdz vairāk nekā divus kilometrus garai distancei sportistiem. Kompleksā darbojas slēpju un inventāra noma, notiek slēpotāju apmācības un arī plašāka mēroga sacensības. Janvārī Slēpošanas un biatlona centrā “Cēsis” norisinājās Baltijas kauss un Latvijas čempionāts biatlonā. Startēja arī aktīva dzīvesveida praktizētāju iecienītais seriāls “Cēsu ziemas aplī”, kas turpināsies arī februārī un martā.

Nepilnos divos mēnešos slēpošanas centra apmeklētāju skaits jau pārsniedzis četrus tūkstošus, un tas ir ievērojams kāpums salīdzinājumā ar iepriekšējo posmu. Cēsu Olimpiskā centra vadītājs Juris Markovs atzīst, ka veiksmi šosezon nosaka vairāki faktori.

Attēlā: Darbadienās Biatlona un slēpošanas centru “Cēsis” vairāk apmeklē sportisti, bet brīvdienās tā ir iecienīta ģimeņu atpūtas vieta. Foto: Kaspars Kurcens.

Pirmais, protams, ir tas, ka ir kārtīga sniegota ziema. Otrs, pateicoties novada pašvaldības finansējumam, ir nepieciešamā tehnika trašu izveidei un uzturēšanai. Trešais, precīza darba organizācija, nodrošinot, ka noteiktajā laikā trases

ir sagatavotas un atvērtas braucējiem, kā arī darbojas inventāra nomas punkts. Svarīga arī regulāra informācija centra mājas lapā un sociālajos tīklos par jaunumiem un iespējām aktīvi pavadīt brīvo laiku.

“Jāatzīst, nedomāju, ka distanču slēpošana ir tik populāra. Darbadienās mūsu trases vairāk apmeklē esošie un topošie sportisti, bet brīvdienās izkustēties, atpūsties un pabūt kopā brauc ģimenes. Slēpošana ir demokrātisks sporta veids,

piemērots ikvienam. Šeit var gan kārtīgi izkustēties, gan baudīt rāmu slīdēšanu pa mežu. Prieks, ka aizvien vairāk cilvēku to novērtē,” rezumē J. Markovs.

Būtiskas pārmaiņas novada profesionālajā izglītībā

Gada sākumā Ministru kabinets pieņēmis lēmumu apvienot Cēsu Tehnoloģiju un dizaina vidusskolu un Priekuļu tehnikumu. Paredzēts, ka šī gada 1. augustā darbu uzsāks apvienotā mācību iestāde, profesionālās izglītības kompetences centrs Vidzemes Tehnoloģiju un dizaina tehnikums.

Cēsu Tehnoloģiju un dizaina vidusskola ir Cēsu novada pašvaldības padotībā esoša profesionālās izglītības iestāde, savukārt Priekuļu tehnikums ir Izglītības un zinātnes ministrijas padotībā. Cēsu Tehnoloģiju un dizaina vidusskolā 2018./2019. mācību gadā profesionālās vidējās izglītības programmās mācās 212 audzēkņi sešās izglītības programmās – “Apģērbu di-

zains”, “Namdari”, “Energētika un elektrotehnika”, “Koka izstrādājumu dizains”, “Kokizstrādājumu izgatavošana” un “Programmēšana”.

Savukārt Priekuļu tehnikumā mācās 500 jauniešu, apgūstot gan līdzīgas izglītības programmas, piemēram, “Būvdarbi” un “Programmēšana”, kā arī vairākas citas – “Autotransports”, “Mašīnzinības”, “Lauksaimniecības tehnika”, “Augkopība”, “Ēdināšanas pakalpojumi”, “Datorsistēmas, datubāzes un datortīkli” u.c.

Lai iestādes savstarpēji nekonkurētu un tiktu nodrošināts optimāls profesionālās izglītības izvietojums reģionā, sadarbojoties Cēsu novada pašvaldībai un Izglītības ministrijai, pieņemts

lēmums stiprināt izglītības iestādes un optimizēt abu iestāžu resursus.

Cēsu novada domes priekšsēdētājs Jānis Rozenbergs atzīst, ka mācību iestāžu apvienošana ir loģisks solis, kas noslēgs profesionālās izglītības reformu Vidzemē. Viņš uzsver, ka abas mācību iestādes ir tradīcijām bagātas. “Svarīgi, lai, apvienojot abu skolu tradīcijas, pieredzi un kompetenci, mēs sasniegtu jaunu pakāpi profesionālās izglītības kvalitātē. Lai šajā gadījumā 1+1 būtu 3 nevis 2. Citu Eiropas valstu pieredze rāda, ka spēcīgas un kvalitatīvas profesionālās izglītības iestādes būtiski sekmē ekonomisko aktivitāti reģionā. Ja Vidzemes Tehnoloģiju un dizaina tehnikums, atbilstoši

plānotajam, piecu gadu laikā kļūst par mūsdienīgu mācību iestādi ar tūkstoš audzēkņiem, būsim ieguvēji,” uzskata J. Rozenbergs un piebilst: “Esmu jau norunājis tikšanos ar jauno Izglītības ministri, lai iepazīstinātu viņu ar pašvaldības redzējumu par profesionālās izglītības attīstību novadā.”

Cēsu Tehnoloģiju un dizaina vidusskolā pēdējos gados īstenotā attīstības stratēģija ir bijusi veiksmīga. Atvērtas jaunas, pieprasītas mācību programmas, šajā mācību gadā jauno audzēkņu skaits gandrīz divkārt pārsniedz iepriekšējā gada rādītājus, skola sekmīgi iesaistījusi pieaugušo apmācībā. Tomēr skolas direktors Guntars Zvejnieks atzīst, ka Cēsu un

Priekuļu skolu apvienošana ir likumsakarīgs solis. “Valsts politika profesionālajā izglītībā vērsta uz lielu izglītības iestāžu veidošanu. Šādas skolas saņem atbilstošus finansiālus resursus, spēj īstenot apjomīgus attīstības projektus, piesaistot Eiropas Savienības struktūrfondu finansējumu, un nodrošināt augstāku atalgojumu pedagogiem.

Jā, mūsu skolai ir laba attīstības dinamika, taču jārēķinās ar to, ka valsts atbalsts pašvaldību profesionālās izglītības iestādēm samazinās. Tehnoloģiju un dizaina vidusskolā tikai 20% no audzēkņiem ir cēsnieki, tātad novada pašvaldībai jādodē citu novadu un pilsētu jauniešu apmācības.

Turpinājums 3. lpp.

PAŠVALDĪBĀ

Uzmanības centrā - pirmsskolas izglītība

Jānis Rozenbergs
Cēsu novada domes
priekšsēdētājs

Runājot par šī gada svarīgākajiem uzdevumiem, pirmkārt gribu minēt rindu mazināšanu uz vietām pirmsskolas izglītības iestādēs un bērnudārzu pedagogu atalgojuma sakārtošanu. Līvu sākumskola šī mācību gada noslēgumā kļūs par pirmsskolas izglītības iestādi. Pavasarī jau sāksies būvdarbi, lai līdz septembrim skolas ēkā izbūvētu labiekārtotas telpas trim bērnudārza grupām, kur kopā varēs mācīties 57 audzēkņi. Šāds risinājums ievērojami mazinās rindu uz vietām bērnudārzos.

Tāpat šogad jāpanāk, lai pedagogiem pirmsskolas izglītības iestādēs būtu iespēja strādāt pilnu slodzi un saņemt atbilstošu atalgojumu. Tas nozīmē, ka noteiktu stundu skaitu katrā grupiņā strādās divas skolotājas, kas nodrošinās aizrautīgāku un arī individuālāku apmācību mazajiem.

Lielākos pašvaldības budžeta resursus plānojam investēt pirmsskolas izglītībā, jo jaunu ģimeņu pārcelšanās uz Cēsīm ir veicināma tendence, kas sekmē ekonomisko aktivitāti novadā.

Uzņēmējdarbībā nozīmīgs šī gada projekts būs industriālā parka izveide Rūpniecības ielas rajonā. Paraleli īstenosim arī ielu atjaunošanas projektus šajā teritorijā. Industriālie zemes gabali ar nepieciešamajām komunikācijām, lai nāktu un veidotu ražotnes, noliktavu telpas, pakalpojumu uzņēmumus, Cēsīs tiks piedāvāti pirmo reizi un ceru, tas dos pozitīvu efektu.

Svarīgs nosacījums uzņēmējdarbības attīstībai būs arī veiksmīga Cēsu Tehnoloģiju un dizaina vidusskolas un Priekuļu tehnikuma apvienošana, izveidojot Vidzemes Tehnoloģiju un dizaina tehnikumu. Ja šeit būs spēcīgs profesionālās izglītības centrs, būs arī investoru interese atvērt šeit uzņēmumus un radīt jaunas darba vietas. Rūpīgi sekosim mācību iestāžu apvienošanas gaitai.

Šogad turpināsim arī Cīrulīšu teritorijas attīstības iniciatīvas. Nozīmīgs solis būs Zinātnes centra būvniecība, centīsimies ieinteresēt arī privātus investorus, jo šī teritorija ir ļoti piemērota veselības uzlabošanas un SPA uzņēmumiem.

Pašvaldībā šī gada galvenais akcents būs pakalpojumu kvalitāte un pieejamība

iedzīvotājiem. Pilnveidosim gan tiešos, gan virtuālos pakalpojumus, lai saskarsme ar pašvaldību iedzīvotājiem būtu ērta, ātra un saprotama. Šogad darbu uzsāks jauna mūsdienīga pašvaldības mājas lapa ar krietni pilnveidotu e-pakalpojumu grozu. Piemēram, digitāli varēs pieteikt bērnu skolā vai bērnudārzā un sekot, kā virzās rinda. Tāpat varēs pieteikties arī vasaras darbiem, interešu pulciņiem, nodarbībām sporta skolā.

Ir izveidota un apstiprināta jaunā valdība. Tās deklarācijā ir punkts par slimnīcu tīkla pārskatīšanu. Jārēķinās, ka būs jāpierāda un jāpamato Cēsu klīnikas vieta un loma veselības aprūpes nodrošināšanā Vidzemē. Domāju, spēsim to paveikt, jo gan Eiropas Savienības struktūrfondu finansētais slimnīcas modernizācijas projekts, kura īstenošanu drīz sāksim, gan klīnikas vadības sekmes jaunu ārstu piesaistē apliecina, ka veselības aprūpe Cēsīs attīstās.

Apjomīga jaunās valdības iecere, kas skars un ietekmēs visus, ir administratīvā reforma. Ceru, ka šogad uzzināsim plānotās jauno novadu aprises un notiks konstruktīva diskusija, lai reformas īstenošana būtu ieguvums iedzīvotājiem.

Gada prioritāte – klientu serviss

Ieva Goba
Cēsu novada pašvaldības
administrācijas vadītāja

Pašvaldības administrācijai šī gada darba vadmotīvs ir pilnveidot pakalpojumu kvalitāti novada iedzīvotājiem. Turpināsim uzlabojumus darbu organizācijā un pārvaldībā, lai pakalpojumi klientiem būtu pieejami ātri, ērti un saprotami.

Janvārī turpinājām pašvaldības budžeta izstrādi šim gadam. Ieilgušā valdības veidošanas procesa dēļ apstiprināt novada budžetu varēsim vien februāra sākumā. Pārliecinoša šī gada budžeta prioritāte ir izglītība – jaunu pirmsskolas izglītības grupu atvēršana un mācību iestāžu labiekārtošanas un modernizācijas projekti.

No Eiropas Savienības struktūrfondu finansētajiem projektiem šogad plānots pabeigt remonta darbus Draudzīgā Aicinājuma Cēsu Valsts ģimnāzijas metodiskā centra telpās, kā arī rekonstruēt skolas sporta laukumu. Sāksim Pilsētas vidusskolas piebūves celtniecību un Cēsu Valsts ģimnāzijas metodiskā centra piebūves projektēšanas darbus. No pašvaldības budžeta finansēsīm Pūces ielas sporta zāles remontu. Tās ir apjomīgas un pamatotas investīcijas, jo izglītība ir novada attīstības pamats. Pēdējos gados vērojama stabila tendence, ka ģimenes pārceļas dzīvot uz Cēsīm, jo novērtē izglītības kvalitāti novadā. Sadarbojoties pašvaldībai un Aizsardzības ministrijai, šogad tiks pabeigta arī dzīvojamā ēka A.Kronvalda ielā 56, kurā dzīvokļi būs pieejami gan pašvaldībai nozīmīgu nozaru speciālistiem, gan Aizsardzības ministrijas darbiniekiem.

Vēl viena pašvaldības prioritāte ir uzņēmējdarbības attīstība. Plānots īstenot nozīmīgus infrastruktūras izbūves projektus pilsētas saimnieciski aktīvajā daļā. Tie paredz Robežu, Rūpniecības un Palmu ielu atjaunošanu un jaunas Baltās ielas izbūvi, kas savienos Eduarda Veidenbauma un Valmieras ielas. Izsludināts iepirkums Veismaņu ceļa

atjaunošanai Vaives pagastā, un būvdarbus plānots uzsākt pavasarī. Šobrīd ir izsludināts konkurss uz Uzņēmējdarbības projektu vadītāja vietu. Šo amata vienību solidāri algos novada pašvaldība un Latvijas Rūpniecības un tirdzniecības kamera. Domāju, šāds speciālists sekmēs uzņēmējdarbības attīstības projektu īstenošanu un investīciju piesaisti.

Savukārt, SIA Cēsu Olimpiskais centrs šogad pārņems apsaimniekošanā novada sporta bāzes – pavasara sākumā pilsētas stadionu, bet vasaras sākumā sporta zāles. Šādu apsaimniekošanas modeli veidojam ar mērķi nodrošināt efektīvu sporta infrastruktūras apsaimniekošanu un finansējuma piesaisti to uzturēšanai un pilnveidošanai. Cēsu Olimpiskā centra apsaimniekošanā esošajā slēpošanas trasē Priekuļos šī ir

Pēdējos gados vērojama stabila tendence, ka ģimenes pārceļas dzīvot uz Cēsīm, jo novērtē izglītības kvalitāti novadā.

veiksmīga sezona un sportisku ziemas prieku baudītāju netrūkst.

Vieni priecājas, ka ir kārtīga ziema un var slēpot un slidot, savukārt ceļu un ielu uzturētājiem sniegs un putenis pa laikam rada raizes. Kopumā ar ielu un ietvju tīrīšanu, kaisīšanu uzturētāji tiek galā, taču stipras snigšanas apstākļos dažbrīd veidojas sastrēgumi. Gribu atgādināt, ka ielas tīra prioritārā secībā, vispirms maģistrālās, pēc tam pārējās. Ietves pilsētā pārsvarā tīrām ar pašvaldības tehniku, taču ir arī privātu īpašnieku pārziņā esoši posmi, tāpēc aicinu īpašniekus vai pārvaldniekus regulāri gādāt par ietvju tīrīšanu un kaisīšanu.

Novada pašvaldībai mainīta juridiskā adrese

Turpmāk Cēsu novada pašvaldības juridiskā adrese būs Raunas iela 4, Cēsis, Cēsu novads, LV-4101. Tas nozīmē, ka visa korespondence, rēķini un dokumenti pašvaldībai turpmāk jāsūta uz šo adresi.

Cēsu novada pašvaldība 2018. gada nogalē sākusī pārcelšanos uz jaunām telpā Raunas ielā 4. No pagājušā gada

23. novembra tur atrodas Cēsu novada Valsts un pašvaldību vienotais klientu apkalpošanas centrs. Uz Raunas ielu līdz janvāra beigām pārcēlušies arī Cēsu novada būvvaldes un Attīstības un būvniecības pārvaldes darbinieki, kā arī Komunikācijas un klientu servisa pārvalde, pašvaldības administrācijas birojs un

vadība. Tāpat Raunas ielā 4 kā līdz šim darbu turpina Īpašumu apsaimniekošanas pārvalde.

Pārējās pārvaldes līdz pavasarim turpinās darbu pašreizējās atrašanās vietās – Finanšu pārvalde Bērzaines ielā 5, Izglītības nodaļa Bērzaines ielā 16. Dzimtsarakstu nodaļa un pašvaldības aģentūras atrašanās vietas nemainīs.

Domes sēdē janvārī

Cēsu novada domes sēdē 17. janvārī izskatīti 25 jautājumi. Deputāti sprieda par mērķdotācijām vidējai un profesionālajai izglītībai, interešu izglītības programmām un speciālajām izglītības iestādēm. Vienojās par nekustamā īpašuma Lenču ielā 35 pirkšanu.

Dome apstiprināja gro-

zījumus lēmumos par Attīstības un teritorijas plānošanas, Transporta kustības organizācijas, Vidi degradējošu, sagruvušu vai cilvēku drošību apdraudošu būvju apzināšanas komisijām, kā arī Zemes komisiju.

Deputāti noklausījās informāciju par pretendēšanas uz Eiropas kultūras

galvaspilsētas titulu 2027.gadā nosacījumiem.

Ar pilnu pieņemto lēmumu sarakstu un lēmumu izklāstu var iepazīties pašvaldības mājaslapas cesis.lv Pašvaldības sadaļā “Domes lēmumi” – “Pieņemtie lēmumi”, Cēsu novada pašvaldības Iedzīvotāju apkalpošanas centrā un Vaives pagasta pārvaldē.

Metiens 9 000 eksemplāri

Izdod: Cēsu novada pašvaldība

Bērzaines iela 5, Cēsis.

Tālrunis: 64121677

E-pasts: cesuvestis@cesis.lv

Iespiests: SIA “Latgales druka”

Baznīcas iela 28, Rēzekne.

Viss par Cēsu novadu: www.cesis.lv

Materiālu pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz “Cēsu Vēstīm” obligāta.

Ielu uzturētājiem darba daudz

Attēlā: Sniegotās dienās, kad ielas intensīvi jātīra, mainās arī auto novietošanas kārtība. Tāpēc autovadītājiem jāseko līdzī aktuālajai informācijai. Foto: Aivars Akmentiņš.

Cēsis ielu kaisīšanu un tīrīšanu saskaņā ar līgumu šajā sezonā veic SIA “Kom Auto”. Ielas kaisa ar īpašu sāls un grants maisījumu, kurā sāls īpatsvars ir ievērojami mazāks nekā maisījumos, kādus lieto, piemēram, valsts ceļu uzturētāji. Tas tāpēc, lai saudzētu Cēsu kultūrvēsturisko apbūvi un namu fasādes, kā arī lai iedzīvotāju apavi neciestu no sāls.

Lietojot mazāk agresīvu kaisāmo materiālu, tiek saudzēta vide, kā arī transporta līdzekļi, taču autovadītājiem jābrauc uzmanīgi. Ja brauktuves temperatūra ir zemāka par -8 grādiem, šāds maisījums ar sniegu un ledu nereaģē, un var veidoties slideni posmi.

Lai informētu par sliktiem braukšanas apstākļiem, lūgums zvanīt komunālinženierim Didzim Ozoliņam (28368615), uz operatīvo tālruni 8911, vai arī rakstīt e-pastu uz problema@cesis.lv. Tāpat aicinām izmantot operatīvās saziņas mobilo lietotni “Cēsis 8911”, kur var ērti informēt par pamanītu problēmu. Iesniegumu apstrādā un problēmu novērš pašvaldības atbildīgā pārvalde.

Snigšanas laikā ielu kopšanas darbu organizē maiņās, un darbs notiek nepārtraukti visu diennakti. Arī pašvaldības traktori, kas tīra ietves un velociņus, strādā nepārtraukti. Taču, ja snieg stipri, nodrošināt vienlaicīgi

visu ielu un ietvju tīrīšanu nav iespējams.

Ņemot vērā “Kom Auto” un pašvaldības tehnikas vienību skaitu, ielu tīrīšana tiek veikta prioritārā secībā – no sākuma maģistrālās ielas, kam seko asfalta un grants ceļi un vecpilsētas ielas. Asfaltēto un grantēto ielu kopgarums Cēsis pārsniedz 120 kilometrus, un to attīrīšana prasa laiku. Darbu ielu uzturētājiem apgrūtina arī ielu malās atstātie auto, kā dēļ atsevišķas ielas iespējams tīrīt tikai naktīs.

Lūdzam sekot aktuālajai informācijai par satiksmes organizācijas izmaiņām cēsis. lv un mobilajā lietotnē “Cēsis 8911”.

Būtiskas pārmaiņas novada profesionālajā izglītībā

Turpinājums no 1.lpp.

Protams, jebkura reorganizācija ietver riskus un skolu apvienošanas posms nebūs vienkāršs. Martā paredzēts izveidot darba grupu, kas sadarbibā ar abu skolu kolektīviem izstrādās detalizētu apvienošanās plānu. Svarīgi, lai, saliekot spēkus kopā, mēs iegūtu ne tikai prasībām atbilstošus kvantitatīvos rādītājus, bet tiešām mūsdienīgu un kvalitatīvu Vidzemes mēroga profesionālās apmācības centru. Jaunieši ir labi informēti un mobili. Viņi meklē tādas mācību programmas, kurās redz perspektīvu. Ja neatrod tādas Vidzemē vai citviet Latvijā – brauc mācīties uz ārzemēm. Tāpēc svarīgi virzību uz tehnoloģiju un dizaina apguvi būtu saglabāt arī apvienotajā

mācību iestādē. Skatoties nākotnē, nozares, kas radīs vislielāko pievienoto vērtību un būs klātesošas arī pārējās nozarēs, būs tehnoloģijas un dizains.

Mums ir labas iestrādes arī pieaugušo apmācībā, un, manuprāt, jāzaglabā un jāattīsta arī šis virziens. Skandināvu piemērs rāda, ka nepieciešamība pieaugušajiem apgūt jaunas profesijas, kļūst aizvien aktuālāka,” pārliecināts ir G. Zvejnieks.

Pirms astoņiem gadiem Cēsu novada pašvaldība pārņēma no valsts uz izdzīvošanas robežas balansējošu profesionālo vidusskolu. Šajos gados īstenoti nozīmīgi attīstības projekti, izveidota mūsdienīga mācību vide, tiek piedāvātas jaunajiem saistošas un darba tirgū pieprasītas programmas. Cēsu novada Izglītības nodaļas

vadītāja Lolita Kokina vērtē, ka no skolu apvienošanas ieguvēji būs pedagogi, audzēkņi un arī pašvaldības. “Apvienotā mācību iestāde būs profesionālās izglītības kompetences centrs, kas nozīmē, ka pedagogiem būs iespēja saņemt augstāku atalgojumu un arī profesionāli augt. Savukārt, apvienojot abu skolu materiāli tehnisko nodrošinājumu, mūsdienīgāku mācību vidi un iespējas gūs audzēkņi. Domāju, ka apvienotajā mācību iestādē sekmīgi turpināsies arī pieaugušo apmācību programmu apguve un pilnveidošana, kas savukārt ir nozīmīgs faktors novada ekonomiskajai attīstībai,” uzsver Izglītības nodaļas vadītāja.

Stadions ziemā slēgts

Nelielā apmeklētāju skaita dēļ ziemas sezonā Cēsu pilsētas stadions būs slēgts. Šāds lēmums pieņemts, jo aukstajā laikā stadionu dienā vidēji apmeklē septiņi cilvēki dienā. Skrējējus aicinām izmantot Cēsu Valsts ģimnāzijas stadionu.

Kad laiks kļūs siltāks,

stadions atkal atsāks darbu. Tīkmēr aicinām sportistus izmantot profesionāli sagatavotās slēpošanas un biatlona centra “Cēsis” trases, kā arī slēpot Pirtsupītes graviņā, kur trase tapusi cēsnieku spēkiem. Tāpat pilnā sparā darbojas gan Žagarkalna, gan Ozolkalna trases.

Cēsis godā celts Jānis

Pagājušajā gadā Cēsu novada Dzimtsarakstu nodaļā reģistrēti 210 jaundzimušie. Tas ir nedaudz mazāk nekā 2017. gadā, stāsta Cēsu novada Dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Iveta Gabrāne. No reģistrētajiem mazuļiem 119 ir puikas un 91 meitene. Interesanti, ka pērn cēsniekiem piedzimuši veseli pieci dvīņu pāri.

Lielākā daļa jaundzimušo ir latvieši, vēl arī četri krievi un pa vienam itāļu un baltkrievu tautības bērniņam. Trim mazuļiem vecāki tautību nav vēlējušies fiksēt dokumentāli.

Turpina palielināties bērnu skaits, kuri dzimuši vecākiem reģistrētā laulībā, tātad pāri aizvien atbildīgāk veido ģimenes.

No jaundzimušajiem pirmie bērni pērn bija 79, otrie 78, trešie 40, ceturtie 9, savukārt piektie un septītie – divi. Vārdu izvēlē meitenēm dominē Alise, Marta, Annija, Emīlija, arī Emma, Nikola, Paula, Sāra. Puikām, pēc garākas pauzes, atkal godā ir Jānis. Tas nozīmē, ka Jāņu dziesmas novadā skanēs vēl ilgi un koši, jo pērn reģistrēti pieci sprigani Jāņi. Vēl puīšiem populāri vārdi ir Augusts, Gustavs, Jēkabs, Rodrigo, Pēteris, Tomass, Dominiks, Edvards. Vecāki savām atvasēm izvēlējušies arī

retus vārdus. Meitenēm – Mia, Elise, Milāna, Odrija, zēniem – Deivins, Alims, Dinārs, Ostins.

Pērn Cēsis reģistrētas 206 laulības, gandrīz tikpat cik 2017. gadā. No tām 12 reģistrētas Cēsu baznīcās. Ceremonijas notikušas arī ārpus dzimtsarakstu nodaļas telpām – Cēsu Jaunajā pilī, Pils dārzā un viena “Dārznieka” siltumnīcā. Vismaz viens no laulātajiem bija cēsnieks 77 laulību reģistrācijās. Aizvien biežāk kāzas tiek rīkotas nelielā tuvinieku pulciņā, ģimeniski un sirsnīgi, taču ir arī pāri, kas savā īpašajā dienā pulcina lielu radu un draugu skaitu.

Vidējais laulāto vecums sievietēm 36, bet vīriešiem 37 gadi. Pērn aktīvāk savu kopdzīvi oficiāli reģistrēja seniori, tādējādi rūpējoties par savu sociālo nodrošinājumu, proti, iespēju saņemt tā saukto atrautņa pensiju. Vēl jāpiebilst, ka kopš pagājušā gada laulību ceremonijai var pieteikties elektroniski, ja iesniegums ir apstiprināts ar abu drošu e-parakstu.

Pērn Cēsu dzimtsarakstu nodaļā reģistrēti 342 miršanas gadījumi. Vidējais mūža ilgums novadā sievietēm ir 80 gadi, vīriešiem – 72. Vidējais mūža ilgums novadā aizvien palielinās.

Platforma jauniešiem

Janvārī savu darbību uzsākusi mūsdienīga un ērta platforma ikvienam jauniešim – CĒSIS JAUNIEŠIEM!

Pērn veiktajā publiskajā aptaujā noskaidrots, ka jauniešiem trūkst vienotas informācijas par norisēm Cēsu novadā.

Jaunā platforma tapusi projekta “Operācija - PRIEKS” gaitā, kura mērķis izveidot Cēsu novada jauniešu vizuālo identitāti un stiprināt komunikāciju.

Šobrīd ikviens jauniešis

informāciju var saņemt CĒSIS JAUNIEŠIEM Facebook, Instagram profilā, kā arī mājaslapā cesisjauniesiem.weebly.com.

CĒSIS JAUNIEŠIEM radošā komanda arī šobrīd aicina iesaistīties jauniešus, lai kopīgi radītu visiem interesējošu saturu. Ierosinājumus aicinām sūtīt uz e-pasta adresi cesisjauniesiem@gmail.com.

Projekts īstenots Izglītības un zinātnes ministrijas Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros.

VESELĪBĀ, SOCIĀLĀ APRŪPE

Sāksies apjomīga slimnīcas modernizācija

Cēsu klīnika un Centrālā finanšu un līgumu aģentūra 2018. gada nogalē parakstīja līgumu par Eiropas Savienības fonda projekta īstenošanu 1 394 049,00 eiro apmērā. Projektu paredzēts īstenot kopā ar sadarbības partneri Vidzemes slimnīcu 34 mēnešos.

Lai varētu realizēt visas projekta aktivitātes, papildus piešķirtajam finansējumam 1,7 miljonus plānots nodrošināt no abu ārstniecības iestāžu līdzekļiem.

Cēsu klīnikā projekta ietvaros paredzēts atjaunot Iekšējgo slimību nodaļas infrastruktūru un nomainīt divus liftus. Papildus būvdarbiem plānots iegādāties mūsdienīgas medicīnas tehnoloģijas. Daļa tehnoloģiju jau ir un tiek iegādātas – fibrokolonoskopiju un fibrogastroskopiju iekārtas, kas ļauj samazināt pacientu gaidīšanas laiku uz izmeklējumiem. Tāpat ir iegādāta 3D laproskopiskā video sistēma, digitālais ultrasonogrāfs un operāciju galds. Projekta noslēgumā 2021. gadā plānots nomainīt ambulatoro pakalpojumu nodrošināšanai esošo rentgena iekārtu pret jaunu digitālo rentgena iekārtu.

Cēsu klīnikas valdes priekšsēdētāja Ingūna Liepa uzsver šī projekta nozīmīgumu: “Šis ir viens no lielākajiem investīciju projektiem Cēsu klīnikā. Galvenais akcents

Attēlā: Cēsu klīnikā īstenojot apjomīgu ES fondu projektu, papildus būvdarbiem plānots arī iegādāties mūsdienīgas medicīnas tehnoloģijas.

likts uz ārstniecības vidi, tāpēc pilnībā renovēsim Iekšējgo slimību nodaļu 4. un 5. stāvā, kā arī lifti. Projekta gaitā pilnībā nomainīta apkures sistēma un no jauna izbūvēta vēdināšana, tai skaitā pārējās ēkas komunikācijas, kas nav mainītas kopš Cēsu klīnikas būvniecības 1975. gadā. Šis projekta darbības veicinās tālāku ārstniecības korpusa energoefektivitāti. Jāpiemin, ka 34% no ERAF finansējuma, tiek ieguldīti jaunu un mūsdienīgu tehnoloģiju iegādei, pakāpeniski nomainot

vecās medicīnas iekārtas.”

Infrastrukturā pārbūves darbi un jaunu tehnoloģiju iegāde tiek veikta projekta

Nr. 9.3.2.0/18/I/019 “Infrastrukturā un medicīnas tehnoloģiju atjaunošana Cēsu klīnikā un medicīnas tehnoloģiju iegāde Vidzemes slimnīcā kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanai Vidzemē” gaitā, kuru līdzfinansē Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF) 85 % apmērā un 9% valsts budžeta finansējums.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Grupu nodarbības vecākiem

Cēsu novada pašvaldības aģentūra “Sociālais dienests” aicina Cēsu novada deklarētos un dzīvojošos vecākus apmeklēt bezmaksas nodarbības bērnu attīstībai - “Bērnu emocionālā audzināšana”, “Bez pēriena. Kā ar mīlestību un cieņu noteikt bērnam robežas”, “Sociālo prasmju programma vecākiem” un “Ceļvedis audzinot pusaudzi”.

Vecākiem, kuru bērni apmeklē pirmsskolas izglītības iestādi, piedāvājam apmeklēt Bērnu emocionālās audzināšanas grupu nodarbības. Desmit soļu programmas mērķis ir palīdzēt, iedvesmot un atbalstīt vecākus, lai viņu bērni augtu emocionāli stipri, veseli un laimīgi. Programma satur informatīvi izglītojošus materiālus, darba gaitā paredz diskusijas un lomu spēles, un vecāku pašu pieredzes analīzi, tādējādi ļaujot dziļāk izprast katra bērna individuālās rakstura iezīmes un uzvedības formas. Tā māca, kā bērna

nevēlamo uzvedību mainīt un palīdzēt viņam attīstīties pēc iespējas veselīgāk.

“Bez pēriena. Kā ar mīlestību un cieņu noteikt bērnam robežas” ir piecu nodarbību cikls vecākiem ar mērķi labāk izprast savu bērnu, uzzināt vairāk par bērnu attīstību un bērnu audzināšanas principiem, tikt galā ar bērnu emocionālām vai uzvedības grūtībām.

“Sociāloprasmjuprogramma vecākiem” veidota ar mērķi veicināt sociālo prasmju attīstīšanu un izmantošanu saskarsmē ar apkārtējiem cilvēkiem, ģimenes locekļiem, vecāku attiecībās ar bērniem. Nodarbību tēmas – neverbālā komunikācija, klausīšanās prasmes, attiecību veidošanas prasmes, sadarbības prasmju trenēšana, kritika, emociju atpazīšana un regulēšana, kā arī problēmsituāciju risināšana.

“Ceļvedis audzinot pusaudzi” mērķis ir sniegt vecākiem izpratni par to, kas

pusaudžiem šajā vecumposmā ir svarīgs, kas ar viņiem notiek un kā vecākiem veidot veiksmīgu saprašanos ar saviem bērniem.

Nodarbības vada apmācīti Sociālā dienesta speciālisti. Nodarbībām aicinām pieteikties individuāli:

1. “Emocionālā audzināšana” pa tālruni 64127897 (Iveta)

2. “Bez pēriena” pa tālruni 64127893 (Līva)

3. Sociālo prasmju programma pa tālruni 64127897 (Agrita)

4. “Ceļvedis” pa tālruni 64127885 (Saimona)

Nodarbību laiki:
P. 17.30 -19.30 (Emocionālā audzināšana)

T. 17.30-19.30 (“Bez pēriena”)

C. 17.00-19.30 (Sociālās prasmes)

Visas nodarbības notiek Sociālajā dienestā, Bērzaies ielā 18, 3. stāva 6. kabinetā.

Sociālā dienesta veikums

Aizritējis vēl viens gads un Cēsu novada pašvaldības aģentūra „Sociālais dienests” var atskatīties un izvērtēt paveikto. Sociālajam dienestam pagājušais gads aizritējis sadarbības zīmē, lai pilnveidotu sociālos pakalpojumus un palīdzību.

Turpinājās sadarbība ar biedrību “Latvijas Sarkanais Krusts” naktspatversmes pakalpojumu nodrošināšanā, ar biedrību “Latviešu Samariešu apvienība” aprūpes mājās pakalpojumu nodrošināšanā, kā arī ar 14 Cēsu sociālās jomas nevalstiskajām organizācijām.

Marta beigās Sociālais dienests iesaistās Labklājības ministrijas koordinētā ES programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” līdzfinansētā projektā „Soli tuvāk: kopienas vienotā atbilde uz vardarbību pret sievietēm gadījumiem” ar mērķi izstrādāt un ieviest praksē institūciju sadarbības modeļa standartu, kad vērsta vardarbība pret sievieti. Lai to pašvaldībā īstenotu, ir jābūt kvalitatīvai, operatīvai starpinstitūciju rīcībai.

Interreg Baltijas jūras reģiona programmas 2014.-2020. gadam laikā aprīlī Sociālā dienesta sadarbības komanda aizsāk aktīvu līdzdarbību projektā SEMPRE, kurā risināta konkrēta problēmsituācija sociālajā jomā. Projekta apmācību dalībniekiem bija iespēja izmantot sociālo pakalpojumu attīstības, sociālās uzņēmējdarbības un citas sociālā darba prakses piemērus Latvijā un Igaunijā.

Sadarbībā ar Vidzemes plānošanas reģionu ESF projekta “Vidzeme iekļauj”

gaitā bērnu ar funkcionāliem traucējumiem un personu ar garīga rakstura traucējumiem tuvinieki aktīvāk izrāda interesi, lai viņu ģimenes locekļi saņemtu sociālos pakalpojumus. 2018. gadā ar projekta atbalstu sociālos pakalpojumus saņēma 13 bērni un 14 pilngadīgas personas.

Savukārt sadarbībā ar Izraēlas vēstniecību 13. septembrī vizītē tika uzņemta nevalstiskā organizācija “Access Israel” un vēstniece Lironne Bar-Sadē ar vēstījumu ikvienam cilvēkam, lai sajustu un iepazītu, kā ikdienu aizvada cilvēki ar īpašām vajadzībām un dažādu invaliditāti. Gada laikā Sociālais dienests pieredzes vizītē uzņēma arī delegācijas no Preiļu, Balvu, Alojās novada un Jūrmalas pašvaldībām.

Decembra sākumā speciālisti piedalījās pieredzes apmaiņas braucienā uz Prāgu un iepazīs ar Čehijas pieredzi un sistēmu darbā ar personām ar psihiskām saslimšanām un personām ar garīga rakstura traucējumiem, un Kijevā (Ukraina) dalījās pieredzē par aprūpes mājās pakalpojumu nodrošināšanu sadarbībā ar nevalstisko organizāciju.

Turpinoties sadarbībai ar AS Cēsu alus, dienas centra “Saules taka” bērni un jaunieši devās ekskursijā uz muzeju un apmeklēja kinoteātri.

Runājot par statistikas datiem, ir vērts minēt, ka Sociālajā dienestā 2018. gadā pieņemti 4 632 apmeklētāji, veikti 1 506 apsekojumi klientu dzīvesvietā. Sociālā atbalsta pasākumiem kopā izlietoti 484 855,98 EUR (pabalsti, pakalpojumi un ilgstoša sociālā aprūpe).

Pateicamies par sadarbību

Cēsu novada pašvaldības aģentūra “Sociālais dienests” saka lielu paldies visiem ziedotājiem, kuri 2018. gadā ziedoja līdzekļus un noderīgas lietas novadniekiem. Pērn no uzņēmējiem un privātpersonām esam saņēmuši ziedojumus 2 726,40 euro apmērā. Sakām lielu paldies līdzcilvēkiem par atbalstu ikdienā, lai kopā paveiktu gan mazus, gan arī lielus darbus.

Paldies 2018. gada ziedotājiem - SIA M.E.LAT-LUX, SIA Būvniecības firma Virāža, AS Sentor Farm Aptiekas, SIA Zāles, Inesei Eglei, AS SEB banka, SIA Priekuļu bloks, I. Zupas ārsta praksei, ADB Gjensidige Latvijas filiālei un Ilzei Vilka. Paldies par atbalstu Cēsu

novada iedzīvotājiem!

Par atbalstu 2018. gada nogalē, sveicot novada seniorus, vēlamies pateikties Guntaram Norbutam, Jānim Rozenbergam, Ievai Gobai, Andrim Mihaļovam, Ditai Trapencierei, Guntim Grosbergam, Birutai Mežalei, Inesei Suijai – Markovai, Mārim Sestulim, Renāram Sproģim, Valdai Zaļaiskalnai, Jānim Gobam, Rudītei Petrovai, Evijai Atvarai, Kārlim Potam, Aleksandram Abramovam un Edītei Matusevičai.

Liels paldies AS Cēsu alus par ikgadējo dāvanu Dienas centra “Saules taka” bērniem un jauniešiem – ekskursiju uz muzeju un kinoteātra apmeklējumu.

LATVĀŅU IEROBEŽOŠANA

Latvāņu izplatības ierobežošana

Normatīvie akti nosaka, ka Latvijas teritorijā ir aizliegts audzēt invazīvās augu sugas, zemes īpašnieka vai valdītāja pienākums ir veikt ierobežošanas pasākumus, ja invazīvās augu sugas izplatījušās zemē, kas atrodas viņa īpašumā vai valdījumā.

Latvānis ir invazīva augu suga, kas tiek pakļauta izplatības ierobežošanas pasākumiem un iznīcināšanai. Lai ierobežošanas pasākumi būtu rezultatīvāki aicinām iepazīties ar “Latvāņa izplatības ierobežošanas metodēm” un izvēlēties piemērotāko metodi atbilstoši zemes vienības ģeogrāfiskajam izvietojumam, lietošanas mērķim un latvāņu invāzijas blīvumam.

Latvāņa izplatības ierobežošanas metodes

1. Mehāniskā ierobežošana

1.1. Ziedu čemura nogriešana

1. Ziedu čemura nogriešanu lieto atsevišķu latvāņu iznīcināšanai, nelielu audžu ierobežošanai un vietās, kur nevar izmantot tehniku vai ķīmisko ierobežošanas metodi, vai kā papildu paņēmieni.

2. Ziedu čemuru nogriež latvāņa galvenās ziedkopas ziedēšanas sākumā. Ziednešus nogriež, izmantojot darbarīku garā kātā, kas sastāv no izliekta asmens (mačetveida priekšmets, līdzīgs izkaptij) vai šķērēm, kādas tiek izmantotas augļu koku zaru nogriešanai.

3. Paņēmieni izmanto kā pamata vai papildu paņēmieni regulāri līdz latvāņa iznīcināšanai.

1.2. Latvāņa centrālo rozešu izduršana

4. Latvāņa centrālo rozešu izduršanu lieto atsevišķu latvāņu iznīcināšanai, nelielu audžu ierobežošanai un vietās, kur nevar izmantot tehniku vai ķīmisko ierobežošanas metodi, vai kā papildu paņēmieni.

5. Latvāņa centrālo rozeti ar lāpstu vai līdzīgu darbarīku izdur 5–10 cm zem augsnes virskārtas, iznīcinot ziemot spējīgos dzinumus. Ja darbu veic pavasarī, to atkārtoti vismaz 2–3 reizes sezonā, jo iespējama latvāņa atjaunošanās no jauniem dīgstiem. Ja darbu veic ziedkopu veidošanās laikā, pietiek to izdarīt vienu reizi sezonā. Ja atsevišķās vietās jau izveidojušās ziedkopas un sākušas veidoties sēklas, ziedkopas izgriež un iznīcina sadedzinot.

6. Paņēmieni izmanto kā pamata vai papildu paņēmieni regulāri līdz latvāņa iznīcināšanai.

1.3. Noklāšana ar melnu (gaismas necaur laidīgu) plēvi vai citu mulču

7. Noklāšanu ar melnu,

gaismas necaur laidīgu plēvi vai citu gaismas necaur laidīgu materiālu lieto atsevišķu latvāņu iznīcināšanai, nelielu audžu ierobežošanai un vietās, kur nevar izmantot tehniku, ķīmisko ierobežošanas metodi un citus paņēmienus, vai kā papildu paņēmieni.

8. Paņēmieni lieto veģetācijas perioda sākumā (aprīlī, maija sākumā). Atsevišķi augošos latvāņus vai latvāņa audzi noklāj ar gaismas necaur laidīgu materiālu un nostiprina to pret vēja iedarbību. Tādējādi, pārtraucot fotosintēzes procesu, aiziet bojā gan pieaugušie latvāņi, gan tā dīgsti. Plēvi noņem pēc latvāņa atmiršanas (apmēram pēc 3 mēnešiem). Lai šajā vietā nodrošinātos pret atkārtotu latvāņa invāziju, veic veģetācijas atjaunošanu (var izmantot šā pielikuma 47.punktā minēto papildu paņēmieni).

9. Paņēmieni izmanto apmēram 1–2 gadus līdz latvāņa iznīcināšanai. To papildina ar citiem paņēmieniem, nodrošinoties pret atkārtotu latvāņa invāziju.

1.4. Nopļaušana ar traktorvilkmes vai ar rokām darbināmu tehniku

10. Ja iespējams, ar latvāni invadētajās teritorijās izmanto traktorvilkmes tehniku. Teritorijās, kur tas nav iespējams (mežmalās, augstās nogāzēs un citās ierobežotās vietās), plauj ar rokas instrumentiem. Atklātās platībās izmanto traktorvilkmes plaujmašīnas ar rotora tipa darbīgo daļu. Ceļmalās, uzbērumu nogāzēs, grāvīmalās un vietās ar nelīdzenu reljefu, kur tas iespējams, latvāni plauj ar traktoram uzkarināmu plāvēju – smalcinātāju, kura darbīgā daļa – rotors – ir paceļams, nolaižams vai noturams leņķī paralēli augsnes virskārtai.

11. Ar traktorvilkmes tehniku plauj apmēram 2–3 reizes veģetācijas periodā atkarībā no latvāņa ataugšanas ātruma. Ar rokas instrumentiem plauj, kad latvānis ir sasniedzis 15–20 cm augstumu, vidēji ik pēc 2–3 nedēļām atkarībā no latvāņa ataugšanas ātruma. Ja atsevišķās vietās jau izveidojušās ziedkopas un sākušas veidoties sēklas, ziedkopas izgriež un iznīcina sadedzinot.

12. Divreizēja vai trīsreizēja latvāņa pļaušana neļauj latvānim izveidot ziedkopas, līdz ar to ierobežo sēklu izplatīšanu. Vienreizēja galvenās ziedkopas pļaušana ziedēšanas sākumā, novēršot sēklu veidošanos, ir līdzvērtīga

trīsreizējai latvāņa apļaušanai. Pļaušana ziedkopas ziedēšanas sākumā ir veicama vienu reizi, bet pļaušanas process ir apgrūtināts (liela augu zaļmasa) un rada lielāku risku apdedzināties nekā vairākkārtēja pļaušana.

13. Lai nopļautie latvāņi netraucētu ūdens aizvades sistēmas darbību, iespēju robežās zaļo masu novāc.

14. Paņēmieni (kā pamata vai papildu paņēmieni) lieto regulāri vismaz 6–8 gadus līdz latvāņa iznīcināšanai.

1.5. Optimāla augsnes apstrādes sistēma

15. Augsnes apstrādi veic lauksaimniecībā izmantojamās zemēs, kur iespējams izmantot lieljaudas tehniku, no agra pavasara līdz vēlam rudenim (no aprīļa līdz septembrim). Augsnes apstrāde veicina latvāņa sēklu dīgšanu, tāpēc nogriež un sagraiza ilgi augušo latvāņu saknes, iestrādā latvāni augsnē, kā arī regulāri iznīcina jaunos latvāņa dīgstus. Apstrāde nerada iespēju jaunajiem latvāņiem nostiprināt sakņu sistēmu un pārziemit, bet vecajiem neļauj uzkrāt barības vielas.

16. Optimāla augsnes apstrādes sistēma ietver dažādus augsnes apstrādes veidus un to kombinācijas – aršanu, frēzēšanu, lobīšanu, kultivēšanu, ecēšanu un šļūkšanu. Atbilstoši apstrādājamās lauksaimniecībā izmantojamās zemes raksturīgajām īpašībām izvēlas optimālus augsnes apstrādes veidus.

17. Ja zem plāna trūdvielu akumulācijas horizonta atrodas neauglīga podzola vai gleja horizonts vai augsne ir akmeņaina, nevērtīga vai citādi nepiemērota šādai apstrādei, dziļu augsnes apstrādi neveic.

18. Vecās latvāņa audzēs, uzsākot ierobežošanu, saglabājušos latvāņa stublājus sadrupina un iespīez augsnē ar smagu šļūci ar asām šķautnēm, lai pēc tam varētu veikt kvalitatīvu augsnes apstrādi ar jebkuru augsnes apstrādes paņēmieni.

19. Stipri nelīdzenu vai blīvu virsmu pirms apstrādes loba līdz 10 cm dziļumam ar smagajiem diskkiem, uzlabojot turpmāko apstrādes kvalitāti un iznīcinot ziemojošos augus. Turpmāko augsnes apstrādi veic pēc 2–3 nedēļām. Lobīšanu veic arī gadījumā, ja pēc ražas novākšanas kultūraugu sējumos masveidā sadīguši latvāņi.

20. Lai sēklas iestrādātu dziļi augsnē, zemi uzar 22–24 cm dziļumā (vislabāk ar skrūves tipa vērstuvju arklū, kuram ir

priekšlobītāja agregāts ar šļūci, kurai savukārt ir asas šķautnes un kas arumu labi nolīdzina). Ja sēklas nav pietiekami dziļi iestrādātas, tad jauno dzinumus regulārai nogriešanai lieto pleznu kultivatoru vai frēzi 5–10 cm dziļumā.

21. Ja latvāņu tīrumā ir maz, tad vienlaikus ar sēju veic papildu augsnes apstrādi, piemēram, lietojot frēzi agregātā ar sējmašīnu.

22. Sausās augsnēs, kur nav izplatītas daudzgadīgas nezāles, latvānim sadīgstot (latvāņa 2–6 lapu stadijā), 10–15 cm dziļumā veic frēzēšanu vai seklu aršanu – nogriežot mīkstsaknes, tās izvērš pēc iespējas tuvu augsnes virspusei, veicinot to izžūšanu un atmiršanu. Paņēmieni neizmanto mitrās augsnēs. Pēc frēzēšanas, latvāņiem atkārtoti sadīgstot, veģetācijas periodā 2–3 reizes augsni kultivē vai lieto šā pielikuma 2.nodaļā minēto metodi. Ja mitrā laikā latvāņa daļas sazaļo, tās kā ziemāju zaļmēslojumu var ielobīt augsnē.

23. Līdzēnā reljefā labi drūpošā augsnē bez blīvas velēnas latvāņu jaunos, masveidā sadīgušos dzinumus iznīcina ar smagajām ecēšām, līdz 10 cm dziļi un ar vidēji smagu asšķautņu šļūci nogriež un saberž jaunos dzinumus. Ja vienā reizē tas nav izdevies, darbību atkārtoti, mainot darba gaitas virzienu. Šļūces posmi nelīdzēnā reljefā nedrīkst būt gari, lai tehnika varētu kopēt reljefa virsmu un tiktu efektīvi izmantota. Paņēmieni izmanto regulāri pēc jaunu latvāņu asnu sadīgšanas.

24. Ar daudzgadīgām nezālēm piesārņotas augsnes agri pavasarī, latvānim sadīgstot, seklī uzloba ar arklū 10 cm dziļumā un pēc 5–6 nedēļām uzar 22–24 cm dziļumā. Šāda augsnes apstrāde samazina latvāņa sēklu dīgšanu, jo, apvēršot velēnu, tā nonāk dziļi augsnē, kur latvānis nespēj dīgt. Pēc latvāņa atkārtotas sadīgšanas to ieloba līdz 10 cm dziļumam. Šādās augsnēs frēzēšanu neveic.

25. Vecās latvāņa audzes, kas apņemtas ar daudzām dziļi ejošām mīkstsaknēm, disko vai tajās izmanto šļūci, kā minēts šā pielikuma 18. un 19.punktā. Pēc latvāņu sadīgšanas augsni frēzē 10–15 cm dziļi un iespēju robežās to izlīdzina ar pievelšanu vai smagu asšķautņu šļūci. Pēc latvāņu atkārtotas masveida sadīgšanas veic sēklu dziļu iearšanu vai lobīšanu 22–24 cm dziļumā, izmantojot arklū ar skrūvestipa vērstuvi un priekšlobītāju vai stūrgriežiem

agregātā ar asšķautņainu šļūci, kas arumu labi nolīdzina. Pēc jaunu dzinumus parādīšanās seklī pārrar vai loba 10 cm dziļumā. Jaunas sadīgšanas gadījumā ar pleznu kultivatoru vai frēzi jaunos dzinumus regulāri nogriež

5–10 cm dziļumā. Ja paņēmieni neefektīvi, lieto 10 cm dziļu lobīšanu ar arklū.

26. Melnajā papuvē, kur paredzēts sēt ziemājus, pavasarī zemi uzar

22–24 cm dziļumā, pēc latvāņu sadīgšanas seklī pārrar (10 cm) vai loba, atlikušos latvāņus pēc sadīgšanas iznīcina ar seklu augsnes apstrādi vai, ja latvāņu tīrumā maz, sēj ziemājus ar sējmašīnu, kas aprīkota ar frēzi.

27. Augsnes apstrādes paņēmienus, ja nepieciešams, papildina ar šā pielikuma 2.nodaļā minēto metodi un 1.1., 1.2., 1.4.nodaļā un 47. punktā minēto paņēmieni.

28. Pasākumus veic laikus, kompleksi un sistemātiski līdz audzes pilnīgai iznīcināšanai.

2. Ķīmiskā ierobežošana

2.1. Ķīmiskās ierobežošanas kārtība

29. Latvāņa ķīmisko ierobežošanu veic, izmantojot Latvijas Republikas augu aizsardzības līdzekļu reģistrā iekļautos līdzekļus, kuru sastāvā ir darbīgā viela – glifosāts.

30. Ķīmisko ierobežošanas metodi nelieto tuvāk par 10 m no ūdenskrātuvēm vai ūdenstecēm, bišu dravās, kā arī to tuvumā, vietās, kur tas ir aizliegts saskaņā ar augu un vides aizsardzības normatīvajiem aktiem (piem., Aizsargjoslu likums, Meža likums, Augu aizsardzības likums).

31. Izvēlēto augu aizsardzības līdzekli nelieto kombinācijā ar citiem ķīmiskiem preparātiem.

32. Paņēmieni veic bezvējā, uz sausiem augiem un tad, ja tuvāko divu stundu laikā nav gaidāms lietus.

33. Augu aizsardzības līdzekļus lieto, ievērojot reģistrētās devas. Darba šķidrums koncentrācija efektīvai latvāņa iznīcināšanai nav zemāka par 2 %.

34. Augu aizsardzības līdzekļus vecajās latvāņa audzēs pirmo reizi lieto to agrīnā attīstības stadijā (aprīlī, maija sākumā), kad augi izveidojuši pietiekamu lapu virsmu (2–6 lapu stadija). Ķīmisko apstrādi atkārtoti pēc 2–3 mēnešiem, kad masveidā parādījušies jaunie latvāņa dīgsti, – 2–3 reizes sezonā.

Turpinājums 6.lpp.

LATVĀŅU IEROBEŽOŠANA

Latvāņu izplatības ierobežošana

Turpinājums no 5.lpp.

35. Ja latvānis ir kādā no nākamajām to attīstības stadijām, pirms ķīmiskās ierobežošanas metodes lietošanas izmanto šā pielikuma 1.4.nodaļā minēto paņēmieni. Ķīmiskās ierobežošanas metodi lieto 5–10 dienas pēc minētā paņēmiena izmantošanas.

36. Atklātās platībās apstrādi ar glifosāta preparātiem veic ar lieljaudas tehniku, bet ierobežotās platībās – ar muguras smidzinātāju.

37. Atsevišķus augus rozetes stadijā apstrādā, izmantojot ar augu aizsardzības līdzekli piesūcinātu aplikatoru un nokļājot ar darba šķidrumu latvāņa rozeti vai izaugušo lapu virsmu.

38. Atsevišķiem latvāņiem, kuriem attīstījies galvenais dzinums, ķīmisko ierobežošanu var lietot, ieļojot preparātu nopļauta stublāja dobumā vai injicējot. Injekciju veic ar veterinārmedicīnisko šļirci – izdur virs augšnes esošajam latvāņa ziedneša posmam caurumu un ievada šķidrumu atbilstoši auga aizņemtajam projektīvajam segumam – uz trim kvadrātmetriem 4,5 ml preparāta.

39. Paņēmieni lieto regulāri līdz latvāņa iznīcināšanai.

40. Pēc latvāņa apstrādes ar ķīmiskās ierobežošanas metodi veic apstrādājamo platību kontroli un latvāņa jauno dīgstu iznīcināšanu, kā arī lieto šā pielikuma 47.punktā minēto papildu

paņēmieni kombinācijā ar šā pielikuma 1.nodaļā minētajiem paņēmieniem, lai nepieļautu latvāņa ataugšanu apstrādātajā vietā.

3. Bioloģiskā ierobežošana

3.1. Noganīšana

41. Noganīšanai izmanto liellopus, zirgus, aitas un kazas (piemēram, pavasarī, latvānim sadīgstot, 20–30 aitas/ha, jūnija beigās 5–10 aitas/ha).

42. Noganīšanu uzsāk agri pavasarī. Ļoti piesārņotās platībās, kurās ļoti nespēj apēst visus latvāņus, ieteicams vismaz reizi sezonā pļaut vai lietot citus paņēmienus, kas minēti šajā pielikumā kā papildu paņēmieni.

43. Mājdzīvniekus nodrošina ar pilnvērtīgu papildu barību. Regulāri pārbauda žogus un uztur tos kārtībā.

44. Metodi lieto regulāri līdz latvāņa iznīcināšanai, papildinot ar citiem paņēmieniem, kas nepieļauj sēklu veidošanos un izplatīšanos.

4. Kombinētā ierobežošana

4.1. Kombinētās ierobežošanas kārtība

45. Kombinētie paņēmieni ir dažādas bioloģisko, mehānisko un ķīmisko ierobežošanas paņēmieni kombinācijas. Paņēmieni ir saistīti, papildina viens otru, nav atdalāmi vai lietojami atsevišķi.

46. Paņēmienus lieto un kombinē, izvērtējot situāciju, apstākļus un teritorijas īpatnības. Daži kombinētie paņēmieni:

46.1. Ķīmisko ierobežošanas

metodi papildina ar frēzēšanu, un šo kombināciju atkārtoti pēc latvāņa masveida sadīgšanas;

46.2. lauksaimnieciski izmantojamās zemēs augsni rudenī loba vai uzar

10–15 cm dziļumā, pavasarī (aprīļa beigās, maija sākumā) šļūc, kultivē, kā arī pirmajos gados sēj ātraudzīgus kultūraugus (viengadīgo airenī, griķus, eļļas rutku (15 kg ha-1), rapsi u.c.), kurus iear vai pļauj optimālā attīstības stadijā un izmanto skābbarībā. Papildus lieto šā pielikuma 1.nodaļā minētos paņēmienus, lai neļautu nostiprināties latvāņa sakņu sistēmai. Nākamajos gados sēj miežus, vasaras kviešus, lieto divdīgļlapju nezāļu herbicīdus, kā arī veic optimālu augsnes apstrādi un latvāņa augšanas atjaunošanās kontroli, papildus lietojot paņēmienus, lai nepieļautu sēklu izplatīšanos. Paņēmieni lieto vismaz

2–3 gadus, papildus lieto augsnes apvēršanu vai šā pielikuma 2.nodaļā minēto metodi, ko papildina ar 1.nodaļā minētajiem paņēmieniem;

46.3. pēc šā pielikuma 1. un 2.nodaļā minēto paņēmieni kompleksas lietošanas vai pēc 1.nodaļā minēto paņēmieni lietošanas pirmajos gados (1–2 gadus) audzē jau jūnijā pļaujamās zaļbarības vai skābbarības kultūraugus. Izvērtē situāciju. Paņēmieni lieto tā, lai latvānis neizaugtu līdz ziedēšanai un neizplatītu sēklas. Vasaras otrajā pusē, latvāņiem sadīgstot, tos iear

augsnē.

Secīgi turpina audzēt rudzus vai auzas. Ja latvāņi palikuši, neļauj izbirt sēklām. Ja atsevišķās vietās jau izveidojušās ziedkopas un sākušās veidoties sēklas, ziedkopas izgriež un iznīcina sadedzinot. Papildus lieto šā pielikuma 1.nodaļā minētos paņēmienus, lai neļautu nostiprināt latvāņa sakņu sistēmu. Palikušos latvāņus ziedošus nopļauj kopā ar rudziem un auzām un izmanto zaļbarībai vai skābsienam.

Nākamajos gados stāda rušināmaugus, mehāniski irdina vai ecē augsni. Papildus atsevišķus latvāņu īpatņus izdur, izkaplē, kā arī citādi iznīcina, papildinot pasākumus ar šā pielikuma 1.nodaļā minētajiem paņēmieniem. Neļauj nostiprināt sakņu sistēmu.

Izvērtējot situāciju, papildus lieto šā pielikuma 47.punktā minēto papildu paņēmieni vai 1.nodaļā minētos paņēmienus atkarībā no situācijas. Paņēmienus izmanto līdz audzes iznīcināšanai.

47. Ierobežošanu ar zaļmēslojuma augiem un citiem kultūraugiem lieto kā papildu paņēmieni. Šo ierobežošanu kā kombinētās ierobežošanas sastāvdaļu veic šādi:

47.1. sējai izvēlas stiebrzāļu sugu un šķirņu maisījumus, kas ir spējīgi konkurēt ar latvāni un veido blīvu, labi ataugošu zelmeni ar kādu no šiem zāļu komponentiem – piemēram, parasto kamolzāli *Dactylis*

glomerata un sarkano auzeni *Festuca rubra* (attiecībā 50:50) vai ganību airenī *Lolium perenne*, sarkano auzeni *Festuca rubra* un pļavas skareni *Poa pratensis* (attiecībā 12:35:53);

47.2. augsnē 1,5–2,5 cm dziļumā sēj stiebrzāļu sēklas (~4000 dīgstošas sēklas uz 1 m²);

47.3. stiebrzāļu sējumus lieto selektīvas iedarbības herbicīdus, ierobežojot augsnē esošo latvāņa dīgstu attīstību. Neļauj izdzīvojušiem latvāņiem veidot sēklas, papildus izmantojot šā pielikuma 1.nodaļā minētos paņēmienus;

47.4. upju krastos pēc šā pielikuma 1.nodaļā minēto paņēmieni izmantošanas ar rokām sēj stiebrzāļu maisījumu (piemēram, parasto kamolzāli *Dactylis glomerata* un sarkano auzeni *Festuca rubra* (attiecībā 50:50), niedru auzeni *Festuca arundinacea* un sarkano auzeni *Festuca rubra* (attiecībā 35:65)) un regulāri apļauj. Pirmo pļaušanu veic apmēram mēnesi pēc sējas, kad augi sasniedz 20–30 cm augstumu, otrajā gadā – atkarībā no klimatiskajiem apstākļiem, zālaugu zelmeņa biežības un latvāņu attīstības fāzes. Papildus lieto šā pielikuma 1.nodaļā minētos paņēmienus.

48. Lai platību uzturētu labā saimnieciskā stāvoklī, nodrošina turpmāku teritorijas apsaimniekošanu.

Īpašuma nodokļa atlaide par latvāņu ierobežošanu

Arī šogad zemju īpašnieki Cēsu novadā, kuri būs veikuši latvāņu invāziju ierobežojošus pasākumus, saņems 90% nekustamā īpašuma nodokļa (NĪN) atvieglojumu.

Atvieglojumu saņem tie īpašnieki, kuru nekustamajos īpašumos tiek sekmīgi veiktas darbības invāzijas apturēšanā.

NĪN atvieglojumi noteikti, lai zemes īpašniekus motivētu ilgtermiņā veikt latvāņu ierobežošanas pasākumus. Pēc atlaizi ieviešanas 2017. gadā pašvaldība saņēma 11 zemes īpašnieku iesniegumus, bet pērn saņemti jau 19 iesniegumi par kopējo zemes platību 446 hektāru apmērā.

NĪN atvieglojumus 2018. gadā saņēmuši 15 īpašnieki.

Kā atzīst Cēsu novada pašvaldības lauku attīstības speciāliste Evija Atvara: “Pēc diviem gadiem redzams, ka atalgojums par sekmīgu cīņu ar latvāņiem iedzīvotājus motivē daudz vairāk nekā sods par nesakoptu teritoriju. Latvāņu ierobežošana ir grūta un ilgstoša, taču, piedāvājot nodokļu atlaides, pašvaldība var atbalstīt tos zemju īpašniekus, kuri ir gatavi apkarot šo agresīvo augu sugu.”

Pašlaik kopējais ar latvāņiem invadētās zemes platības apjoms Cēsu novadā saskaņā ar pēdējiem Valsts Augu aizsardzības dienesta datiem, ir 1000 ha, bet tas iekļauj arī platības, kurās jau notiek cīņa ar invazīvo augu sugu.

Lai pieteiktos nodokļa atvieglojumam, NĪN maksātājs – zemes īpašnieks vai

tiesiskais valdītājs – laikā no 1.janvāra līdz 31.maijam Cēsu novada pašvaldībā iesniedz motivētu iesniegumu par nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu piešķiršanu, norādot nodokļa atvieglojuma veidu.

To, vai par īpašumu varēs saņemt nodokļa atvieglojumu, nosaka Apsēkošanas komisija, līdz kārtējā gada 15. jūnijam veicot zemes vienības pirmreizēju apsekošanu, lai konstatētu latvāņu invāziju

ar divgadīgiem vai vecākiem latvāņiem, kas aizņem vairāk nekā 0,1 hektāru lielu vienlaidus platību. Pēcāk komisija no 1. augusta līdz 31. augustam veic zemes vienības apsekošanu, lai konstatētu, vai veikti latvāņa izplatības ierobežošanas pasākumi. Apsēkošanu var veikt bez zemes īpašnieka vai tiesiskā valdītāja klātbūtnes, iepriekš informējot zemes īpašnieku vai tiesisko valdītāju par plānotajiem apsekošanas laikiem.

Kļūdas labojums

Decembrī “Cēsu Vēstīs” publicētajā rakstā par apbalvotajiem novada pašvaldības labākajiem darbiniekiem, pieļauta kļūda. Nav minēts, ka atzinību Gada darbinieks saņēma pašvaldības uzņēmuma “Cēsu tirgus” valdes priekšsēdētājs Māris Bērziņš.

Atvainojamies par pieļauto neprecizitāti.

Pasākumi Cēsis februārī

Cēsu Vēstis

Pasākumi 04.02. – 27.02. <i>Cēsu Centrālajā bibliotēkā</i> Muzikāli literāra stunda “Zīluks, Burtu meitiņa un citi draugi Margaritas Stārastes dzimšanas dienu svīn!” Ar iepriekšēju pieteikšanos, zvanot pa tālr.: 64122605, 25668580 05.02. plkst.16.00 <i>Jaunajā pilī</i> Jeļenas Jekimovas izstādes “Krāsu palete” atklāšana 07.02. plkst.11.00 <i>CBJC, Bērzaines ielā 4</i> Radošā diena vizuālajā un vizuāli plastiskajā mākslā “Laiks pavasara elpai” (5.-9. kl. komandām) 08.02. plkst.22.00 <i>Fonoklubā</i> DJ DidzisKo 09.02. plkst.11.00 <i>Cēsu Centrālajā bibliotēkā</i> “Grāmatu starta Pučulēnu skola” trīs gadus veciem bērniem kopā ar vecākiem Pieteikšanās pa tālr.: 64122605, 25668580. Vietu skaits ierobežots 09.02. plkst.16.00 <i>Vaives Tautas namā</i> Mīlestības dienas koncerts “No sirds uz sirdi” 09.02. plkst.22.00 <i>Fonoklubā</i> TWO on tour. DUBRA b2b PM2THEAM 10.02. plkst.12.00 <i>Pils parkā</i> Meteņu svinēšana kopā ar tautas vērtes kopu “Dzietī” 10.02. plkst.12.00 <i>CATA Kultūras namā</i> Teatralizēta cirka programma “Alise Aizspogulijā” (Mariopole) 13.02. plkst.19.00 <i>Koncertzālē “Cēsis”</i> Cēsu teātra pirmizrāde. M.Sebastians “Nezināmā zvaigzne” 14.02. plkst.17.30 <i>Vaives Amatu mājā</i> Radošais vakars. Kulinārijas nodarbība “Vaniļas sausiņu torte” 15.02. plkst.19.00 <i>Koncertzālē “Cēsis”</i> Ģitārists Jānis Bērziņš koncertprogrammā “Energija”	15.02. plkst.22.00 <i>Fonoklubā</i> Čipsis un Dullais 16.02. plkst.22.00 <i>Fonoklubā</i> DJ Zīle 17.02. plkst.18.00 <i>Koncertzālē “Cēsis”</i> Fonda “Viegli” koncerts “Viss skaidri redzams” 19.02. plkst.11.00 <i>Koncertzālē “Cēsis”</i> Leļļu teātra izrāde “Naksitralliši” 19.02. plkst.19.00 <i>Koncertzālē “Cēsis”</i> Cēsu teātra izrāde. M.Sebastians “Nezināmā zvaigzne” 21.02. plkst.17.30 <i>Vaives Amatu mājā</i> Radošais vakars. Adīšana ar adāmmašīnu 22.02. plkst.11.00 <i>Koncertzāles “Cēsis” kinozālē</i> Populārās un džeza mūzikas dziedātāju konkurss “Dziesmu putenis” 22.02. plkst.19.00 <i>Koncertzālē “Cēsis”</i> Mūzika mākslas galerijā “Trio Art-I-Shock” 22.02. plkst.22.00 <i>Fonoklubā</i> #DJWNP 23.02. plkst.18.00 <i>Koncertzālē “Cēsis”</i> Deju koncerts “Deju pinu vainagā” 23.02. plkst.22.00 <i>Fonoklubā</i> Dzelzs Vilks, DJ All-viss 24.02. plkst.15.00 <i>Koncertzālē “Cēsis”</i> Mūzikas un dejas izrāde “Māsa Kerija” 26.02. plkst.11.00 <i>CBJC, Bērzaines ielā 4</i> Vokālās mūzikas konkurss “Balsis 2019”, 1.kārta 26.02. plkst.13.00 <i>Koncertzālē “Cēsis”</i> Leļļu teātra izrāde jauniešiem un pieaugušajiem “Zelta zirgs” 28.02. plkst.17.30 <i>Koncertzāles “Cēsis” Kamerzālē</i> Koncertlekcija “E.Grīgs”	28.02. plkst.17.30 <i>Vaives Amatu mājā</i> Radošais vakars. Adīšana ar adāmmašīnu 28.02. plkst.18.00 <i>Izstāžu namā</i> Koncerts “Spāņu un čigānu mūzika”. Marlēna Keine (soprāns), Agnese Egliņa (klavieres), Kristīne Balanas (vijole) Izstādes Līdz 30.11.2019 <i>Jaunajā pilī</i> Izstāde “Pirmais gads”. Cēsnieki, Cēsis un Latvijas valsts 01.02. – 03.03. <i>Izstāžu namā</i> Daces Dēliņas - Lipskas gleznu izstāde “Saucējas” 01.02. – 03.03. <i>Izstāžu namā</i> Aleksandra Luhaera gleznu izstāde “Noskaņu variācijas” 01.02 – 31.03. <i>INSIGNIA mākslas galerijā koncertzālē “Cēsis”</i> “Cīta Aina”. Jānis Murovskis 02.01. – 22.02. <i>Vaives Tautas namā</i> Līvu sākumskolas vizuālās mākslas pulciņa bērnu darbu izstāde “Ziemā” 06.02. – 16.03. <i>Cēsu Centrālajā bibliotēkā</i> Cēsu bibliotēkai – 100. “Pirmie 25 (1919-1944)” 05.02. – 03.03. <i>Jaunajā pilī</i> “Krāsu palete”. Jeļenas Jekimovas gleznas 21.02. – 23.02. <i>Cēsu Centrālajā bibliotēkā</i> Jauno grāmatu izstāde Kino No 01.02. “Jēkabs, Mimmi un runājošie suņi” (2019) Žanrs: Piedzīvojumu filma, animācija, ģimenes filma “Marija, Skotijas karaliene”/ Mary Queen of Scots (2018) Žanrs: Drāma, vēsturiska, biogrāfija “7 miljardu gadu pirms pasaules gala” (2019) Žanrs: mīlasdrāma 06.02. plkst.19.00 Ditas Rietumas Eiropas kino	festivālu izlase. Aukstais Karš” No 08.02. “Lego filma 2” / The Lego Movie 2: The Second Part (2019) Žanrs: Piedzīvojumu filma, animācija “Pilnīgi nesaderīgi” / The Upside (2019) Žanrs: Komēdija, drāma No 15.02. “Klases salidojums” (2019). Žanrs: Komēdija 20.02. plkst.19.00 “Ditas Rietumas Eiropas kino festivālu izlase. Meitene” No 22.02. “Visiem zināms” / Everybody Knows (2018). Žanrs: drāma, trilleris “Lote un pazudušie pūķi” (2019) Žanrs: Animācija, ģimenes filma Sports 06.02. plkst.17.30 <i>Slēpošanas un biatlona centrā “Cēsis”</i> Slēpošanas seriāls “Cēsu ziemas apļi 2019”. 2.posms 07.02. plkst.20.00 <i>Gaujas ielā 45</i> LČ florbolā vīriešiem 1.līgā Lekrings 1 – Lielvārde / Fans 08.02. plkst.20.30 <i>Piebalgas ielā 18</i> ELVI līga vīriešiem Lekrings – Lielvārde / Fat Pipe 09.02. plkst.10.00 <i>Piebalgas ielā 18</i> Cēsu novada čempionāts florbolā 09.02. plkst.11.00 <i>Gaujas ielā 45</i> LJČ volejbolā U19 zēniem 09.02. plkst.18.00 <i>Gaujas ielā 45</i> LČ florbolā sievietēm virslīgā Lekrings – NND 10.02. plkst.15.00 <i>Piebalgas ielā 18</i> ELVI līga vīriešiem Lekrings – Kurši / Ekovalis 12.02. plkst.17.30 <i>Gaujas ielā 45</i> LJČ florbolā U14, U16 zēniem CPSS / Lekrings - Lielvārde 15.02. plkst.20.00 <i>Piebalgas ielā 18</i> LBL-3 čempionāts basketbolā Cēsis – Krāslava	16.02. plkst.10.00 <i>Lapsu ielā 17</i> Cēsu novada meistarsacīkstes badmintonā. 3.kārta 16.02. plkst.11.00 <i>Gaujas ielā 45</i> LJBL čempionāts U16 un U19 zēniem. Cēsis – Gulbene 16.02. plkst.12.00 <i>Piebalgas ielā 18</i> LČ florbolā sievietēm virslīgā Lekrings – FK Ogres Vilki 16.02. plkst.14.30 <i>Gaujas ielā 45</i> LJBL čempionāts basketbolā U17 meitenēm Cēsis – Kolibri 16.02. plkst.17.00 <i>Piebalgas ielā 18</i> ELVI līga vīriešiem Lekrings – Rubene 17.02. plkst.10.00 <i>Lapsu ielā 17</i> Cēsu novada meistarsacīkstes badmintonā. 3.kārta 17.02. plkst.10.00 <i>Piebalgas ielā 18</i> Cēsu novada čempionāts florbolā 17.02. plkst.17.00 <i>Piebalgas ielā 18</i> ELVI līga vīriešiem Lekrings – Talsu NSS/Krauzers 20.02. plkst.17.30 <i>Slēpošanas un biatlona centrā “Cēsis”</i> Slēpošanas seriāls “Cēsu ziemas apļi 2019”. 3.posms 23.02. plkst.10.00 <i>Gaujas ielā 45</i> Boccio sacensības 23.02. plkst.10.00 <i>Piebalgas ielā 18</i> Ziemas kauss volejbolā U12 zēniem 23.02. plkst.15.30 <i>Gaujas ielā 45</i> LJBL čempionāts basketbolā U17 meitenēm. Cēsis – Rīdzene 24.02. plkst.10.00 <i>Piebalgas ielā 18</i> Ziemas kauss volejbolā U12 zēniem 24.02. plkst.10.00 <i>Pirtsupītes gravā</i> Latvijas čempionāts skijoringā un ziemas motokrosā
--	---	--	--	---

KULTŪRA

Atjauno Garo Hermani

Gundars Kalniņš
Viduslaiku pils nodaļas vadītājs

Par Garo Hermani sauktais Cēsu pils dienvidu tornis ir viens no ievērojamākajiem viduslaiku militārās arhitektūras paraugiem Baltijā. Cēsu pilsētas valdes centienus veikt torņa restaurāciju pārtrauca Otrais pasaules karš. Pēc 80 gadiem Garā Hermaņa atjaunošana ir atsākusies, un torni paredzēts atvērt apskatei 2020. gadā.

Jau pagājušajā vasarā torni ieskāva sastatnes, un restauratori rūpīgi veica tā ārsienu konservāciju. Gada nogalē uzsākti darbi torņa iekšējās: šobrīd tiek atjaunoti zudušie vītņu kāpņu pakāpieni un starpstāvu pārsegumi, kā arī norit gadsimtu gaitā sairusā sienu mūrējuma nostiprināšana. Lai neizmainītu Cēsu pilsdrupu siluetu, pirms četriem gadsimtiem zdušo torņa konusveida jumtu nav paredzēts atjaunot. Tā vietā

jau izveidots horizontāls, torņa būvapjomā iedziļināts pārsegums, ko var redzēt tikai no putna lidojuma.

Garais Hermanis 15. gadsimtā tika celts kā moderns, uguns ieročiem piemērots aizsardzības tornis. Tā biežākās mūra sienās bija ierīkotas apmēram 60 šaujamlūkas, kā arī īpaši dūmu novadīšanas kanāli. Taču staltais tornis livoniešiem galvenokārt bija zināms kā Livonijas ordeņa nelabvēļu ieslodzījuma vieta. Par torni vēstīs tajā iekārtotā multimedialā ekspozīcija, ko paredzēts atklāt 2020. gada maijā.

Garā Hermaņa un citu Cēsu pils daļu saglabāšanas darbi tiek īstenoti Eiropas Savienības fondu 2014.–2020. gada plānošanas perioda darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.5.1. specifiskā atbalsta mērķa “Saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī attīstīt ar to saistītos pakalpojumus” sadarbības

projekta “Kultūra, vēsture, arhitektūra Gaujas un laika lokos” (Nr.5.5.1.0/17/I/004) gaitā. Cēsu novada pašvaldība projektu īsteno sadarbībā ar Siguldas novada pašvaldību, kas ir projekta vadošais partneris. Darbi norit pēc arhitekta Artūra Lapiņa projekta, un tos veic pilnsabiedrība “RERE BŪVE 1”. Būvuzraudzību nodrošina SIA “Flager”. Cēsu viduslaiku pilī īstenojamo būvdarbu izmaksas ir 1 374 583,07 eiro. Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansējums 892 050,50 eiro apmērā.

Projekta gaitā līdz šim jau pabeigta gājēju tilta un Seno rotu kalves ēkas atjaunošana, pils apmeklētāju centrs ieguvis jaunas ārdurvis, bet ap priekšpils rietumu torni izbūvētas koka sastatnes turpmāko konservācijas darbu veikšanai. Šī gada pavasarī noslēgsies Cēsu pils amatnieku darbnīcu būvdarbi, un jau nākamajā tūrisma sezonā tās būs pieejamas ikvienam pils viesim.

Cēsu teātrim pirmizrāde!

Atjaunotais Cēsu teātris gatavo savu otro izrādi Mihaila Sebastiana “Nezināmā zvaigzne”. Skatītāju vērtējumam to nodosim 2019. gada 13. un 19. februārī plkst. 19.00 Vidzemes koncertzālē “Cēsis”. Izrādi spēlēs divi aktieru sastāvi, līdz ar to abas izrādes būs kā pirmizrādes.

Romantiska komēdija, tā varētu raksturot šo izrādi. Lugu sarakstīta 1944. gadā. Lai arī lugas darbība norit kādā Rumānijas mazpilsētā pagājušā

gadsimta sākumā, Cēsu teātris šo izrādi velta savai pilsētai.

Izrāde vēsta par to, kā mazpilsētā dzelzceļa stacija reizēm mēdz būt visromantiskākā vieta – tur, vilcienus sagaidot un pavadot, saplūst visi pilsētas ļaudis, tā reizē ir jūra, osta un nezināmā tāle. Ja kādu dienu šai mazpilsētas stacijā ierodas kāda nezināma dāma, kurā apvienojas nedaudz smaržu, daudz slinkuma un zināma deva fantāzijas, var sākties daudz

pārpratumu, aprunāšanas, humora, kaislīgas satikšanās un sāpīgas šķiršanās.

Izrādē skanēs dziesmas, ko radījuši Cēsu teātra dalībnieki – Juris Krūze (mūzika) un Lauma Daugiša (vārdi). Režisore Edīte Silķēna atkal pratusi lugā iesaistīt visu teātra plašo kolektīvu, padarot izrādi dzīvespriecīgu un piesātinātu. Kustību konsultante Rīta Lūriņa (Latvijas Kultūras akadēmijas docente, skatuves kustības pedagoģe).

Kultūras projektu konkurss

Pašvaldības aģentūra “Cēsu Kultūras un Tūrisma centrs” ir izsludinājusi 2019. gada kultūras projektu konkursu Cēsu novadā.

Uz finansiālu atbalstu var pretendēt projektu idejas, kas tapušas pēc radošo organizāciju iniciatīvas un kas bagātina Cēsu kultūrvidi, sniedzot ieguldījumu Cēsu kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā un laikmetīga kultūras piedāvājuma veidošanā.

Šī gada prioritāte, par ko varēs iegūt papildu punktus, ir pasākumi un iniciatīvas, kas atspoguļo vēsturiskos notikumus (piemēram, Cēsu kaujām -100, Baltijas ceļam -30 u.c.) caur dažādām kultūras norisēm, iesaistot sabiedrību

vai veidojot sadarbību ar citām kultūras organizācijām vai nozarēm.

Atbalstam var pieteikt visdažādāko kultūras jomu projektus – koncertu, izrāžu, izstāžu rīkošanu, radošo darbnīcu, kultūrizglītojošu pasākumu organizēšanu, kultūrvēsturisku materiālu izdošanu u.c.

Projektu konkursa nolikums pieejams tīmekļa vietnes cesis.lv sadaļā “Kultūra”. Projektu pieteikumi iesniedzami “Cēsu Kultūras un Tūrisma centra” līdz šī gada 11. februāra plkst. 12.00. Projekta pieteikumus var iesniegt juridiskas personas un tās fiziskas personas, kas reģistrējušās kā saimnieciskās darbības veicējas. Pieteikumu iesniedzējiem jāplāno savs

līdzfinansējums vismaz 20% apmērā no projekta kopējām izmaksām.

Projektus izvērtēs pašvaldības aģentūras “Cēsu Kultūras un Tūrisma centrs” apstiprināta komisija. Finansiāls atbalsts tiks piešķirts tiem projektiem, kas saņems augstāko vidējo vērtējumu atbilstoši noteiktajiem vērtēšanas kritērijiem.

Projektu konkurss šogad tiks izsludināts divas reizes – janvārī un jūnijā. Cēsu novada pašvaldība kultūras projektu konkursa norisei pirmajam konkursam atvēlējusi 7000 eiro. Viena projekta atbalstam maksimāli var tikt piešķirti 700 eiro.

Siguldas vagoniņa jubileja

Janvāra sākumā plaši atzīmēta Siguldas gaisa vagoniņa darbības 50. gadskārta. Jāatzīmē, ka trošu ceļa izveides idejas autors un īstenotājs Aivars Janelsītis ir dzimis Cēsīs. Viņa tēvs Roberts Janelsītis pagājušā gadsimta sākumā bija laikraksta “Cēsu Vēstis” redaktors. Kad padomju karaspēks okupēja Latviju, Janelsītšus, arī 11 gadus veco Aivaru, kopā ar daudzām jo daudzām cēsnieku ģimenēm izsūtīja uz Sibīriju.

Pēc atgriešanās Latvijā Aivars nonāca Siguldā, kur arī viņam ienāca prātā doma par gaisa vagoniņu, un tas notika visnotaļ romantiski. Aivars Janelsītis ieskatījās un iemīlējās kādā meitenē, kura bija medmāsa un strādāja un arī dzīvoja Krimuldā, taču pašdarbības deju kolektīvu mēģinājumus, atpūtas vakarus un koncertus apmeklēja Siguldā. Lieki piebilst, ka pieklājīgais un galantais jauneklis pēc pasākumiem vienmēr pavadīja meiteni uz

Krimuldu, šķērsojot Gaujas tiltu un abas nogāzes turp un atpakaļ. Mīlestība, satikšanās un garās pastaigas maršrutā Sigulda – Krimulda – Sigulda bija tās, kas 27 gadus jaunajam Aivaram deva dzinuli kādai trakai idejai “Kādēļ es nevarētu pārlidot pāri Gaujai kā putns?”

Viņš atrada domubiedrus Gruzijā, kur šādi trošu ceļi jau bija, pārvarēja neskaitāmas birokrātiskās barjeras. Siguldas 750 gadu jubilejas svinību laikā 1957. gadā Gruzijas delegācija paziņoja, ka dāvina Siguldai jubilejā trošu ceļa tehnisko projektu un nestandarta iekārtu gaisa tramvajam kilometru garā posmā bez starpbalstiem. Pēc tam Cēsu projektēšanas birojs sāka projektēt trošu ceļa Siguldas un Krimuldas stacijas būves. Un 1969. gada 3. janvārī visi varēja uzgavilēt Gaisa trošu ceļa atklāšanas svētkos.

Aivars Janelsītis pērn devās mūžībā, bet viņa ģimene rūpīgi glabā Siguldas Goda novadnieka bagāto mantojumu.

Represēto biedrības sapulce

Latvijas Politiski represēto biedrības atskaišu pārvēlēšanu sapulce notiks 23. februārī plkst. 11.00 Cēsu vēstures un mākslas muzeja 3. stāvā Pils laukumā 9.

Valde